

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE İSVEÇ ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ

İmza Tarihi: 30.06.1978

Resmi Gazete Tarihi: 03.02. 1981

Resmi Gazete No: 17240

Yürürlük Tarihi: 01.05.1981

İki devlet arasında Sosyal Güvenlik alanındaki ilişkileri düzenlemeyi arzu eden Türkiye Cumhuriyeti ile İsveç Krallığı arasındaki Sözleşmeyi akdetmek hususunda mutabık kalmışlardır:

BÖLÜM I GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

1- Bu Sözleşmenin uygulanmasında:

- (1) «Türkiye» Türkiye Cumhuriyeti ve «İsveç» İsveç Krallığı,
- (2) «Mevzuat» yürürlükte bulunan ve madde 2’de belirtilen kanunlar, kararnameler ve idari yönetmelikler;
- (3) «Yetkili Mercii» Türkiye bakımından Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve diğer ilgili Bakanlıklar ve İsveç bakımından, İsveç Hükümeti veya Hükümet tarafından atanan mercii;
- (4) «Sigorta Kurumları» madde 2’de belirtilen mevzuatı uygulamaktan sorumlu kuruluşlar veya makamlar;
- (5) «Yetkili Sigorta Kurumu», uygulanan mevzuata göre yetkili olan sigorta kurumu;
- (6) «İrtibat Kuruluşu» bu Sözleşmenin uygulanmasını kolaylaştırmak ve ilgili şahıslara bu sözleşmeye göre mevcut hak ve yükümlülüklerine ilişkin hususlarda bilgi vermek amacıyla Akit Tarafların sigorta kurumları arasında irtibat ve bilgi alış verişi sağlayan kurum;
- (7) «Aile Ferdi» yardımların hesabına yapıldığı kurumun bulunduğu Akit Taraf ülkesinde yürürlükte bulunan mevzuata göre aile ferdi sayılan kimse;
- (8) «İkamet Yeri» uygulanan mevzuat uyarınca ikamet yeri olarak tanımlanan ya da kabul edilen ikamet yeri;
- (9) «Sigortalılık Süreleri» hangi mevzuata göre tamamlanmış ise o mevzuatta sigortalılık süreleri olarak tanınmış prim ödeme süreleri, çalışma süreleri ve diğer kabili kıyas süreler ile belli bir yıl veya onun bir kısmında yapılmış olan çalışma veya ekonomik faaliyetten dolayı munzam aylık bağlanması için İsveç Sosyal Sigorta plânına göre içinde lehe aylık puanlarının kaydedildiği takvim yılları;
- (10) «Nakdi Yardım», «Aylık», «Yıllık Ödeme» veya «Tazminat», yürürlükteki mevzuata göre verilen bir nakdi yardım, aylık, yıllık ödeme veya tazminat ile bunların kamu fonlarından finansmanı yapılan mürekkip unsurları ile bütün zamlar ve munzam eden ekler anlamına gelmektedir.

2- Bu Sözleşmede kullanılan diğer terimler, uygulanan mevzuatta onlara verilen anlamlara sahip olacaktır.

Madde 2

(1) Bu Sözleşme,

A. Türkiye bakımından:

(1.1) İşçiler Hakkında uygulanan Sosyal Sigortalar (Hastalık ve analık, iş kazaları ile meslek hastalıkları, malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları) hakkındaki mevzuat ile,

(1.2) Aşağıdaki:

(a) Devlet memurları ve hizmetlilerini kapsayan T.C. Emekli Sandığı,

- (b) Esnaf, Sanatkârlar ve diğer bağımsız çalışanlar için yaşlılık ve malûiyet aylıkları ve ölenin geride kalan hak sahiplerine ödenen aylıklar (BAĞ-KUR),
(c) Sosyal Sigortalar Sistemine dahil edilen Sosyal Sigorta sandıkları hakkındaki özel sistemlere ilişkin mevzuata ve,

B. İsveç Bakımından:

- (a) Sağlık Sigortası ve ana baba sigortası,
(b) Esas aylık,
(c) Munzam aylık,
(d) Genel çocuk tahsisleri,
(e) İş kazaları sigortası,
konularını kapsayan mevzuata uygulanır.

(2) (4) üncü fıkrada aksine hüküm bulunmadıkça, bu Sözleşme, bu Maddenin (1)'inci paragrafında mevzuatı kanunname halinde toplayan, tadil eden veya onu tamamlayan mevzuata da uygulanacaktır.

(3) Bu sözleşme, ancak Akit Taraflar arasında mutabakata varıldığı takdirde, bu maddenin (1)'inci paragrafında tasrih edilenlere ilâveten yeni bir sisteme veya yeni bir sosyal güvenlik dalına ilişkin mevzuata uygulanır.

(4) Alâkalı devletin yetkili merciinin, Sözleşmenin bu şekilde teşmil edilmesinin istenmediğini diğer devletin yetkili merciine bildirilmesine halinde bu sözleşme; Bu maddenin (1)'inci paragrafında belirtilen mevzuatın uygulanmasını yeni hak sahipleri gruplarına teşmil eden mevzuata uygulanmaz.

Madde 3

(1) Aksine hüküm ihtiva etmediği müddetçe bu Sözleşme, Akit Taraf Vatandaşlarına, Akit Taraflardan herhangi birisinin mevzuatına tabi olan veya olmuş bulunan şahıslara ve bu kabil şahıslar dolayısıyla hak sahibi olan kimselere uygulanır.

(2) Türkiye bakımından, bu hüküm, sadece, Türkiye ile ikili ya da çok taraflı sözleşmelere taraf olan ülkelerin vatandaşlarına uygulanır.

Madde 4

Bu Sözleşmede aksine hüküm bulunmadıkça, Akit Taraflardan birinin ülkesinde mukim bulunan aşağıdaki şahıslar, bu Akit Taraf mevzuatının uygulanmasında bu Taraf vatandaşları ile eşit sayılırlar.

- (a) Diğer Akit Taraf vatandaşları,
(b) Akit Taraflardan birinin ülkesinde ikamet eden göçmenler ve devletsiz şahıslarla bunların aile ve geride kalan hak sahipleri;
(c) Bir Akit Taraf vatandaşı dolayısı ile veya bu Maddede belirtilen bir göçmen veya tabiiyetsiz şahıs dolayısıyla hak sahibi olan kimseler.

Madde 5

Sözleşmede aksine hüküm bulunmadıkça, nakdi yardım alan bir şahsın diğer Akit Taraf ülkesinde ikamet etmesi sebebiyle, aylıklar ve diğer nakdi yardımlar, azaltılamaz, tadil edilemez, durdurulamaz veya geri alınamaz.

Madde 6

Bu Sözleşmede aksine hüküm bulunmadıkça, Akit Taraflardan biri tarafından ödenecek yardımlar, üçüncü bir devlet ülkesinde ikamet etmekte olan diğer Akit Taraf vatandaşlarına, birinci Tarafın ülkesinde ikamet eden kendi vatandaşlarına ödendiği şart ve ölçüler içerisinde sağlanır.

BÖLÜM II UYGULANACAK MEVZUATA İLİŞKİN HÜKÜMLER

Madde 7

Madde 8 ve 9'da aksine hüküm bulunmadıkça, bu Sözleşme kapsamına giren şahıslar;

- (1) İsveç'te ikamet ediyorlarsa İsveç Kanunlarına; şayet İsveç'te istihdam ediliyorlarsa iş kazası sigortası yönünden İsveç Kanunlarına,
- (2) Türkiye'de ikâmet ediyor ve Türkiye'de istihdam ediliyorlarsa Türk mevzuatına tabi olacaklardır.

Madde 8

(1) Bir Âkit Taraf ülkesinde ikamet eden bir şahıs, işvereni tarafından, aynı işveren hesabına bir işin yapılması için diğer Akit Taraf ülkesine gönderilirse, bu kimse, diğer Akit Taraf ülkesine gönderiliş tarihinin üzerinden yirmidört ay geçinceye kadar, hâlâ birinci taraf ülkesinde istihdam ediliyormuş gibi bu taraf mevzuatına tabi olmaya devam eder. Öteki Akit Taraf ülkesinde yapılacak işin süresinin yirmidört ayı aşması halinde, işçinin gönderilmiş bulunduğu Akit Taraf ülkesindeki yetkili merciin muvafakatı şartı ile, iş tamamlanıncaya kadar, birinci tarafın mevzuatı uygulanmaya devam eder; böyle bir muvafakat ilk yirmidört aylık sürenin bitiminden önce talep edilmelidir.

(2) Demiryolları, karayolları trafik şirketleri ve havayolları şirketlerince istihdam edilen ve her iki Akit Taraf ülkesinde çalışan gezici personel, şirket merkezinin bulunduğu Akit Taraf mevzuatına tabi olur. Ancak işçi diğer Akit Taraf ülkesinde ikamet etmekte ise, o tarafın mevzuatı uygulanır.

(3) Gemi mürettebatı ile gemide geçici olmaktan öte istihdam edilen şahıslar, geminin bayrağını taşıdığı Akit Taraf mevzuatı kapsamına girerler.

(4) Bu madde hükümlerine göre, İsveç mevzuatına tabi olarak istihdam edilen kişiler, uygulamada, İsveç'te mukim kabul edilirler.

Madde 9

(1) Bu Sözleşme hükümleri; burada belirtilen kimselerin diplomatik ilişkiler hakkındaki Viyana Anlaşması ve Konsolosluk ilişkileri hakkındaki Viyana Anlaşması kapsamına girmeleri kaydıyla; diplomatik temsilcilere, konsolosluk mesleğinde bulunanlara, elçilikler ile meslekten konsolosların yönettikleri konsoloslukların teknik ve idari personeline, elçilik ve konsoloslukların hizmet personeline diplomatik temsilcilerin, meslekten konsolosların ve meslekten konsolosların yönettikleri konsolosluk mensuplarının ikâmetgahlarında münhasıran özel işlerde çalıştırılan personele uygulanmaz.

(2) Bu maddenin (1). paragrafında belirlenenlerin dışındaki hükümet memurlarına, bu kimseler diğer Akit Taraf ülkesine tayin edildikleri zaman Madde 8, paragraf (1) hükümleri uygulanır.

Madde 10

(1) İşveren ve işçinin müşterek talepleri veya bağımsız çalışan bir kimsenin isteği üzerine, iki Akit Tarafın yetkili mercileri, bazı şahısların veya bazı şahıs gruplarının Madde 7-9 hükümlerinden muaf tutulması hususunda mutabık kalabilirler. Böyle bir talep olmaksızın bile, bu yetkili makamlar, ilgili şahıslara danıştıktan sonra, bu kabil muafiyetlere karar verebilirler.

(2) Madde 8 paragraf (4) hükümleri, gerekli değişiklikler yapıldıktan sonra, bu Maddede sözü edilen vakalara uygulanır.

Madde 11

(1) İsveç'te istihdam edilen Türk işçileri, arzu ettikleri takdirde, prim ödemek sureti ile, başkaca bir şart aranmaksızın, Türk mevzuatı uyarınca sağlanan isteğe bağlı sigorta plânlarından yararlanabilirler.

(2) Türk işçilerinin İsveç Sigorta mevzuatına tâbi oldukları hallerde, bu durum, bu işçilerin isteğe bağlı Türk sigorta plânına prim ödemelerine ya da Türk İşçilerinin bu primleri ödemeğe devam etmelerine mani teşkil etmez.

(3) İsteğe bağlı sigorta plânı dahilinde prim ödeyen işçilerin bağımsız olarak emekli aylığı talep etme hakkı mahfuzdur. Böyle durumlarda Madde 21 hükümleri uygulanmaz.

BÖLÜM III
ÖZEL HÜKÜMLER
KISIM I
HASTALIK, ANALIK VE DOĞUM

Madde 12

Bir şahsın her iki Akit Tarafın mevzuatlarına göre sigorta süreleri geçirmiş olması halinde bu süreler aynı zamana rastlamamak kaydıyla, yardım hakkının iktisap edilmesi bakımından birleştirilir.

Madde 13

(1) Bir Akit Taraf ülkesinde ikamet eden ve o tarafın mevzuatına göre sigortalı olan şahısların aile fertleri, eğer diğer Akit Tarafın ülkesinde ikamet ediyorlarsa, kendi ikamet yerlerindeki sigorta kurumlarının uygulandığı mevzuata göre sağlık yardımı alırlar.

(2) Türkiye'de ikamet eden söz konusu aile fertlerine yapılacak tıbbi bakımla ilgili olarak iş bu sözleşmenin protokolünde özel hükümler vardır.

Madde 14

(1) Akit Taraflardan her ikisinin veya Taraflardan birisinin mevzuatına göre aylık almakta olan bir kimse, ülkesinde ikamet ettiği Akit Taraf mevzuatına göre sağlık yardımlarına hak kazanır.

(2) Türkiye'de ikamet eden ve sadece İsveç'ten aylık alan kimselerin tıbbî bakımı ile ilgili olarak, işbu sözleşmenin protokolünde özel hükümler vardır.

KISIM II
YAŞLILIK, MALÛLLÜK VE GERİDE KALAN HAK SAHIPLERİ İSVEÇ
MEVZUATININ UYGULANMASI

Madde 15

(1) Bu Sözleşmeye göre, esas aylıklar, 16-18 Maddelerde tasrih olunduğu üzere münhasıran İsveç mevzuatına göre verilir.

(2) Esas aylıkların ve munzam yardımların hesaplanmasında, Türk mevzuatına göre verilen aylıklar, İsveç Mevzuatına göre verilen munzam aylıklar ile denkleştirilir.

Madde 16

(1) İsveç'te ikamet eden bir Türk vatandaşı, bir İsveç vatandaşının tabi olduğu şartlarla, aynı mikyaslar içinde ve aynı munzam yardımlarla birlikte, esas aylık alma hakkını iktisap eder.

(a) Yaşlılık aylığı için:

İlgilinin asgari son beş yıl içinde İsveç'te mukim olması ve onaltı yaşından sonra toplam olarak asgari on yıl İsveç'te ikamet etmiş olması,

(b) Malûllük aylığı için:

(aa) Asgari son beş yıl içinde İsveç'te ikamet etmiş olması veya;

(bb) İsveç'te mukim olması ve ikameti sırasında kesintisiz olarak bir yıl istihdam edilebilir olması,

(c) Dul ya da çocuk (Yetim) aylığı için:

(aa) Ölümünden hemen evvel müteveffanın beş yıldan az olmamak üzere İsveç'te ikamet etmiş bulunması ve geride kalan hak sahibinin ise si-gortalının ölüm tarihinde İsveç'te ikâmet etmekte olması veya;

(bb) Geride kalan hak sahibinin İsveç'te asgari beş yıl ikamet etmiş olması ve ölüm tarihinde geride kalan hak sahibinin veya müteveffanın İsveç'te ikamet etmekte olması gereklidir.

(2) Hak sahibinin genel emeklilik yaşına varması halinde, bu maddenin (1)'inci paragrafına göre iktisap edilen malûllük aylığı veya dul aylığı yerine otomatik olarak yaşlılık aylığı ikame olunur.

(3) Malûllük aylığı hakkının, iktisabı bakımından bu maddenin (1)'inci paragrafının (b) fıkrası, gerekli değişiklikleri yapıldıktan sonra uygulanır.

(4) Sakat çocuk için bakım yardımı, asgari bir yıl İsveç'te ikamet etmiş olmaları şartıyla ana veya babaya ödenir.

Madde 17

(1) İsveç'te veya İsveç dışında ikamet etmesine bakılmaksızın, madde 16'da sayılan şartları haiz bulunmayan ve fakat munzam aylığa hak kazanmış olan bir Türk vatandaşı; bu Maddenin (3)'üncü paragrafında aksine bir hüküm bulunmadıkça, munzam aylık plânı tahtında kendisinin ya da dul ve yetim aylığı sözkonusu olduğu zaman müteveffanın lehine aylık puanlarının kaydedilmiş olduğu takvim yılları sayısı ile bağıntılı olarak munzam yardımları da içine alan esas aylıklara hak kazanır. Munzam aylıkların tamamının alınması için gerekli olan puanlar toplanmış ise, esas aylık kesintisiz olarak ödenir; aksi takdirde orantılı olarak kesinti yapılır.

(2) Dulun genel emeklilik yaşına erişmesi üzerine, bu maddenin (1)'inci paragrafında bahsedilen dulluk aylığının yerine, otomatik olarak yaşlılık aylığı ikame edilir. Dulun kendisi tarafından bizzat tamamlanan sigorta süreleri onu daha yüksek bir yaşlılık aylığı almaya müstehak kılıyorsa, kendisine ödenen aylık da bu daha yüksek miktar üzerinden ödenir.

(3) Esas aylığa munzam nitelikte olmayan malûllük yardımı, sakat çocuklar için ödenen bakım yardımları, aylık zamları ve gelir kontrolüne tabi olan aylık yardımları, ancak hak sahibinin İsveç'te mukim kalması halinde verilir.

(4) Hem karının hem de kocanın esas aylığa hak kazandığı hallerde, her ikisinin aylıklarının toplamının, eşlerden sadece birisinin aylığa hak kazanması halinde alacağı aylıktan daha az olması halinde, aradaki fark eşlerin aylıklarına ilave edilir. Bu ek meblâğ iki aylık arasında orantılı olarak taksim edilir.

Madde 18

(1) Sigortalının kendisinin ya da dul veya yetim aylığı halinde müteveffanın 1960 yılından evvelki yıllar için üzerinden milli gelir vergisi tahakkuk ettirilmiş bir gelire sahip bulunması halinde, madde 17'nin (1)'inci paragrafında belirtilen munzam aylığa hak kazanılmasına ilişkin şart yerine getirilmiş sayılır. Ancak bu, yukarıda sözü edilen bu yılların toplam olarak üç yıl olmasına bağlıdır; gerektiği takdirde, bu yıllar, munzam aylık planı mucibince içinde lehe aylık puanı kaydedilmiş olan yıllarla ve aynı zamanda bir Türk aylık sigortasına göre tamamlanan sigorta süreleri ile birleştirilir. Bu maksatla, bir Türk aylık sigortasına göre

tamamlanmış üç yüz altmış sigorta günü, içinde üzerinden milli gelir vergisi tahakkuk ettirilmiş bir gelir temin edilen bir yıla müsavi sayılır.

(2) Esas aylığın hesaplanmasına ilişkin madde 17, paragraf (1) hükümleri uygulanırken; 1960 yılından evvelki yıllar içinde elde edilen gelir üzerinden milli gelir vergisi tahakkuk ettirilen yıllar munzam aylık sigortası plânına göre lehlerine aylık puanı kaydedilmiş yıllarla müsavi sayılır.

Madde 19

Munzam aylığın tediyesinde aşağıdaki kurallar uygulanır:

(1) İsveç vatandaşı olmayan bir şahıs lehine, ancak İsveç'te ikameti sırasında kazanç sağlayan bir işte istihdamından veya İsveç gemilerinde çalışmasından dolayı aylık puanı kaydedilebilir.

(2) Sigorta sürelerinin, hem İsveç munzam aylık sigortası plânı hem de bir Türk aylık sigortasına göre tamamlanmış olması halinde, aynı zamana rastlamamak kaydı ile, munzam aylık hakkının iktisap edilmesi için bu süreler, gerektiği ölçüde birleştirilir. Bu maksatla, bir Türk aylık sigortasına göre tamamlanan üç yüz altmış sigorta günü, içinde, lehe aylık puanları kaydedilen bir takvim yılına müsavi sayılacaktır.

(3) Munzam aylık miktarının hesaplanmasında sadece İsveç mevzuatında belirtilen sigortalılık süreleri nazarı itibare alınacaktır.

(4) 1924 tarihinden evvel doğmuş olan şahıslara ait munzam aylıkların hesaplanmasına ilişkin İsveç mevzuatının geçici hükümleri bu Sözleşmeden etkilenmez.

Türk Mevzuatının Uygulanması

Madde 20

Sigorta sürelerinin her iki Akit Taraf mevzuatına göre geçirilmiş olması halinde, Türk mevzuatına göre yardım hakkının iktisabı bakımından, sigortalılık süreleri aynı zamana rastlamamak kaydı ile birleştirilir.

Madde 21

Akit Taraflardan her ikisinin mevzuatına göre sigortalılık sürelerini tamamlamış olan bir kimsenin, kendisine aylık bağlanması için müracaat etmesi veya böyle bir müracaatın geride kalan hak sahipleri tarafından yapılması halinde, yetkili Türk sigorta kurumu aylık yardımlarını aşağıda belirtildiği şekilde tespit eder:

(a) Yetkili sigorta kurumu, sözkonusu şahsın, sigortalılık süreleri birleştirildiği zaman yardıma hak kazanıp kazanmadığını ilgili mevzuat uyarınca tespit eder.

(b) Müracaatçının yardıma müstehak olduğu tespit edildiği takdirde, sigorta kurumu Akit Tarafların mevzuatlarına göre tamamlanmış olan bütün sigortalılık sürelerini, Türkiye'de tamamlanmış gibi kabul ederek, bu durumda verilecek nazari miktarı hesaplar. Yardım miktarı, tamamlanan sürelerin uzunluğuna bağlı olmamak şartıyla, nazari miktar olarak kabul edilir.

(c) b bendinde sözü edilen miktar esas alınarak, sigorta kurumu, kendi mevzuatına göre hesaba katılacak sigortalılık süreleri ile her iki Akit Taraf mevzuatlarına göre hesaba katılacak sigortalılık süreleri arasındaki nisbete göre kendisi tarafından ödenecek olan kısmi yardımı hesaplar.

Madde 22

Yetkili Türk Sigorta kurumları, madde 20 ve 21'in uygulanmasında, aşağıda belirtilen kurallara riayet ederler.

(1) Sigorta kolu ve yetkili sigorta kurumu tespit edilirken, sadece Türk mevzuatına göre tamamlanan sigortalılık süreler nazarı itibare alınır.

(2) İsveç munzam aylık sigorta plânı tahtında tamamlanmış sigortalılık süreleri ve 1960 yılından önce, ilgili kimsenin, o yıllar içinde elde ettiği kazançları üzerinden milli gelir vergisi tahakkuk ettirilen ikamet yıllarının sayısı, İsveç mevzuatına göre tamamlanmış sigortalılık süresi olarak hesaba katılırlar.

(3) Madde 21, hükümleri uygulanırken, İsveç mevzuatına göre tamamlanan sigortalılık süreleri, Türk mevzuatına göre sigortalılık süresi olarak kabul edilmeseler dahi, hesaba katılırlar.

(4) Aylık miktarının hesaplanmasında, sadece Türk mevzuatına göre geçirilmiş sigortalılık süreleri içinde edinilmiş kazançlar nazarı itibare alınır.

Madde 23

(1) Şayet Türk mevzuatına göre, madde 20 nazarı itibare alınmaksızın aylık hakkı doğuyorsa, yetkili Türk sigorta kurumu, İsveç munzam aylık sigortası plânına göre müteakabil bir yardıma hak kazanılması söz konusu olmaması halinde, sadece kendisinin uyguladığı mevzuata göre hesaba katılacak sigortalılık süreleri ile ilgili olarak bir aylık öder.

(2) Bu maddenin paragraf (1)'inde belirtildiği şekilde tespit edilen aylık, İsveç mevzuatına göre müteakabil bir yardıma hak kazanma durumunun ortaya çıkması üzerine yeniden tespit edilir. Bu yeniden tespit işlemi, İsveç mevzuatına göre yardımın ödenebilir hale geldiği günden itibaren yürürlüğe girer. Daha evvel alınmış kararların kesinlik kazanmış olması keyfiyeti, bu değişiklik için bir engel teşkil etmez.

Madde 24

(1) Madde 20 nazarı itibare alınmadan dahi, Türk mevzuatına göre bir yardıma hak kazanılmakta ise ve bu yardım miktarı, madde 21 de tasrih edildiği üzere hesaplanan ve Türk mevzuatına göre iktisap edilen yardım ile İsveç mevzuatına göre hak kazanılan munzam aylık miktarlarının toplam yekunundan daha fazla ise, Türk sigorta kurumu, yukarıda bahsedilen biçimde hesaplanan ve sözü edilen toplam meblağ ile münhasıran sigorta kurumunun uygulamakta olduğu mevzuata göre ödenmesi gereken yardım miktarı arasındaki fark kadar artırılmış olan bir kısmı yardımı öder.

(2) Hesaplamaya esas teşkil eden aylık miktarının değişmesi ya da döviz kurunun %10'u aşkın bir değişikliğe uğraması halinde paragraf (1)'e göre ödenecek yardım re'sen yeniden hesaplanır.

Madde 25

(1) Türk mevzuatında bulunan başka bir yardıma hak kazanma nedeni ile bir yardımın geri çekilmesi ya da miktarının indirilmesi ile ilgili hükümler, İsveç mevzuatı tahtında ödenen bir yardım konusunda da uygulanabilir.

(2) Yardımlar aynı sigorta dalından aynı hadise için ödenirken paragraf (1)'in hükümleri uygulanmaz.

KISIM III

Madde 26

İş Kazaları:

(1) Bir iş kazası ile ilgili yardımları iktisap etme hakkı, 7-10'uncu maddelerde tasrih edildiği şekilde, kaza sırasında hak sahibine uygulanan mevzuata göre, tespit edilir.

(2) Yeni bir iş kazası ile ilgili tazminat, yeni kazanın sebep olduğu çalışma kapasitesindeki azalma nazarı itibare alınmak suretiyle yetkili merci tarafından bu merciin uygulaması gereken mevzuata göre tespit edilir.

Madde 27

(1) Meslek hastalıkları ile ilgili yardımlar, hastalık ilk kez diğer taraf ülkesinde tespit edilmiş olsa dahi, ilgili şahsın sözkonusu meslek hastalığını tevlid eden işte çalıştığı sırada hangi tarafın mevzuatı uygulamakta ise o mevzuata göre tespit edilir.

(2) İşçinin, her iki Akit Taraf ülkesinde de meslek hastalığına sebep olabilecek bir işte çalışmış olması halinde, en son çalıştığı Akit Taraf mevzuatı uygulanır.

(3) Şayet bir meslek hastalığı Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre bir yardım yapılmasını intaç ettirmiş ise, hastalığın diğer Akit Taraf ülkesinde ilerlemesinden mütevellit ödenecek tazminat da birinci taraf mevzuatına göre verilir. Ancak, hastalığın ilerlemesi, diğer taraf ülkesinde ifa edilen ve hastalığın ilerlemesine yol açan bir çalışmadan mütevellit olmuş ise, bu kural uygulanmaz.

KISIM IV**Madde 28****Aile Yardımları**

Çocuk veya ana babasından herhangi birisi asgari altı ay süreyle İsveç'te ikamet etmişse veya çocuk, İsveç'te mukim ve kayıtlı bir kimse tarafından bakılmakta ise, İsveç'te ikamet eden ve İsveç vatandaşı olmayan çocuk için genel çocuk tahsisatı ödenir.

**BÖLÜM IV
MÜTEFERRİK HÜKÜMLER****Madde 29**

Yüksek düzeydeki idari merciler, bu sözleşmenin uygulanması için hükümler getirilmesi hususunda mutabık kalabilirler. Bundan başka, Taraflar bu sözleşmenin uygulanmasını kolaylaştırmak maksadıyla kendi ülkelerinde gerekli irtibat kuruluşlarının ihdasını sağlamak için girişimlerde bulunurlar.

Madde 30

(1) Bu Sözleşmenin uygulanmasında, Akit Tarafların mercileri ve kurumları, diğer Tarafa kendi mevzuatlarını uygular gibi yardımcı olur. Bu şekilde sağlanan idari yardımlar ücretsiz olarak yapılır.

(2) Merciler ve kurumlar arasındaki muhaberat ile fertlerden gelen muhaberat Türkçe, İsveççe, Fransızca veya İngilizce olarak yapılabilir.

(3) Kendi vatandaşlarının menfaatlerini korumak maksadıyla, diplomatik ve konsolosluk temsilcilikleri, diğer Akit Taraf ülkesindeki mercilerden veya kurumlardan direkt olarak malûmat talep edebilirler.

Madde 31

Akit Tarafların yüksek düzeydeki idari mercileri, bu sözleşmenin 2'nci maddesinde belirtilen mevzuatla ilgili her türlü tadilâtı yekdiğerine göndermek suretiyle birbirlerine yapılan değişikliklerden haberdar ederler.

Madde 32

Akit Tarafların yüksek düzeydeki idari mercileri, kendi ülkelerinde, bu Sözleşmenin uygulanması bakımından alınan tedbirler hususunda birbirlerini haberdar ederler.

Madde 33

Bir Akit Taraf ülkesinde, o ülkedeki mercilere ve kurumlara ibraz edilecek evrak ve vesikalara uygulanacak pul resmi, noter ya da tescil ücretleri muafiyeti, işbu Sözleşmesi'nin

uygulanmasında, öteki Akit Taraf ülkesindeki mercilere ve kurumlara sunulacak evrak ve vesikalar için de geçerlidir. Bu sözleşmenin uygulanması sırasında ibrazı gereken evrak ve vesikalar, diplomatik mercilerin veya konsoloslukların tasdikinden muaftır.

Madde 34

(1) Bir Akit Tarafın mevzuatı uyarınca, belirli bir süre içinde, yetkili bir merci ya da kuruma sunulması gereken dilekçe, itiraz ve sair evrakın, aynı süre içinde, öteki Akit Tarafın mütekebil merci veya Kurumuna ibraz edilmesi kabule şayan sayılır.

(2) Bir Akit Tarafın mevzuatı uyarınca, yardım konusunda verilmiş olan bir dilekçe, öteki Akit Tarafın mevzuatı tahtında da, mütekebil yardım konusunda ibraz edilmiş kabul edilir. Ancak, yaşlılık aylıkları konusunda müracaat sahibinin, dilekçesinin sadece birinci Akit Tarafın mevzuatı tahtındaki aylık yardımları konusuna ilişkin olduğunu beyan etmesi halinde, bu hüküm uygulanmaz.

Madde 35

(1) İşbu Sözleşme uyarınca yapılan ödemelerin, ödemeyi yapan Akit Tarafın parası ile yapılması usule uygun kabul edilir.

(2) İki Akit Taraftan herhangi biri tarafından parasal bir kısıtlamaya gidilmesi halinde, her iki hükümet, işbu Sözleşmenin uygulanmasında gereken meblağların iki ülke arasında transferini güvence altına almak için, derhal ve müştereken girişimlerde bulunur.

Madde 36

(1) Bir Akit Taraf ülkesindeki bir sigorta kurumunun bir peşin ödeme yapmış olması halinde, aynı süre içinde, öteki Akit Taraf mevzuatı uyarınca, peşin ödeme için tahakkuk etmiş olan meblâğ ödenmeyebilir. Akit Taraflardan birinin sigorta kurumu, öteki Akit Tarafın sigorta kurumu tarafından ödenecek yardımın süresine tekabül eden bir süre için, gerektirdiğinden fazla bir yardım ödemiş olması halinde, fazladan ödenmiş bulunan meblâğ mahsup edilebilir.

(2) Yapılmış bulunan bir peşin ödeme veya fazladan ödenmiş bulunan bir meblâğ, aynı süreye tekabül eden ve müteakiben ödenen paradan tenzil edilir. Eğer, sonradan yapılacak böyle bir ödeme yoksa, ya da yapılacak olan ödeme hesabın kapatılmasına yetecek miktarda değilse, açığın bütünü ile kapatılması ya da mütebaki meblağın mahsubu, cari yardım ödemelerinden yapılır; ancak, bu mahsup, hesabın kapatılmasını yapacak Akit Tarafın usulleri ve bu Tarafın mevzuatının gerektirdiği tahditler uyarınca yapılır.

Madde 37

(1) İşbu Sözleşmesinin uygulanması ile ilgili olarak doğacak anlaşmazlıklar, Akit Tarafların yüksek düzeydeki idari yetkilileri arasındaki karşılıklı anlaşma yolu ile çözümlenir.

(2) Bir anlaşmanın tahakkuk etmemesi halinde, anlaşmazlık, iki Akit Tarafın yüksek düzeydeki idari yetkililerinin mutabık kalacakları şekilde bir tahkim yolu ile çözümlenir. Tahkim işlemi, işbu Sözleşmenin ruhuna ve lâfzına uygun olarak yürütülür.

Madde 38

İşbu Sözleşmenin uygulanmasında «Yüksek Düzeydeki İdari Yetkili» deyimini, Türkiye’de, iş bu Sözleşmenin 2. A. Maddesinde belirlenen Sosyal Sigorta dalları üzerinde yetki taşıyan Bakan, İsveç’te ise Hükümet, yada Hükümet tarafından atanan merci anlamına gelmektedir.

Madde 39

(1) İşbu Sözleşme, sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce meydana gelmiş vak’alara da şamildir. Ancak, her ne kadar da Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önceki süre zarfında tamamlanmış bulunan sigorta ve ikamet süreleri, yardımların hesaplanmasında nazarı itibare

alınacak ise de, işbu Sözleşme uyarınca, Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden önceki süre için yardım ödemesi yapılmaz.

(2) İlgilinin uyruğundan dolayı tahsis edilmemiş, ya da öteki Akit Taraf ülkesinde ikamet etmesinden ötürü geri alınmış olan herhangi bir yardım, işbu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, müracaat halinde ilgili şahsa tahsis veya iade edilir.

(3) İlgilinin vereceği dilekçe üzerine, İşbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce tahsis edilmiş olan bir yardım, işbu sözleşme hükümleri uyarınca yeniden hesaplanır. Bu yardımlar, herhangi bir dilekçe alınmadan da yeniden hesaplanabilir. Bu hesaplama, ödenmiş yardım meblağlarında herhangi bir indirim yapılmasını intaç edemez.

(4) Akit Tarafların kanunlarındaki, yardım haklarının zaman aşımına uğraması ve son bulması ile ilgili hükümler, işbu Maddenin (1) ve (3)'üncü paragraflarındaki hükümler uyarınca doğan haklara şamil değildir. Ancak, her halükârda, hak sahibinin, yardım dilekçesini, İşbu Sözleşmesinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde vermesi gerekmektedir.

Madde 40

(1) İki Akit Taraftan herhangi biri, işbu Sözleşmenin feshedileceğini diğer tarafa ihbar edebilir. Fesih ihbarı, içinde bulunulan takvim yılının hitamından en az üç ay önce yapılır. Bu ihbar üzerine, ihbarın yapıldığı takvim yılının sona ermesi ile Sözleşenin yürürlük hali kalkmış olur.

(2) Sözleşmenin feshi halinde, öteki ülkelerde ikamet dolayısı ile ya da vatandaşlık durumları nedeni ile yardım haklarına konan kısıtlamalarla ilgili olarak, her iki Akit Taraf ülkesinde yürürlüğe konmuş bulunan hükümlere bakılmaksızın, halen iktisap edilmiş bulunan haklar konusunda işbu Sözleşmenin hükümleri uygulanmağa devam eder. Sözleşmenin hükümlerine istinaden iktisab edilmiş olabilecek müstakbel yardımlara ilişkin herhangi bir hak, özel anlaşma yolu ile saptanır.

Madde 41

İşbu Sözleşme onaylanır ve onay belgeleri Ankara'da teati edilir.

Sözleşme, onay belgelerinin teatisini izleyen ikinci ayın birinci günü yürürlüğe girer.

İşbu Sözleşme Türkçe, İsveç'ce ve İngilizce olarak ve her üç dil de aynı ölçüde geçerli olmak üzere 30 Haziran 1978 tarihinde üç kopya halinde hazırlanarak, ilgili hükümetlerce yetkili kılınan temsilciler tarafından Stokholm'da imza edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE İSVEÇ KRALLIĞI ARASINDA AKTOLUNAN SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİNE İLİŞKİN PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti ile İsveç Krallığı arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesini imzalarken, iki Akit Tarafın temsilcileri iki devletin mevzuatındaki sağlık bakımları ile ilgili yardımlara ilişkin ayrıcalıkları dikkate alarak Sözleşmenin 13. ve 14'üncü maddeleri ile ilgili olarak, aşağıdaki hükümler üzerinde mutabık kalmışlardır.

Türk mevzuatı uyarınca, İsveç'te ikamet eden kimselerin aile fertlerine Türkiye'de sağlık yardımlarının sağlanması, Türk sigorta sistemine prim ödenmesine bağlıdır. Türkiye'de ikamet eden ve sadece İsveç'ten aylık alan kimseler için de aynı hüküm geçerlidir. İsveç mercileri, isteğe bağlı Türk grup sigortası ile ilgili bilgileri, ilgili kimselere vermek hususunda, Türk mercilerine yardımcı olur.

Bu Nihai Protokol, Türkiye Cumhuriyeti ile İsveç Krallığı arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin bütünleyici bir parçasıdır ve Sözleşme ile aynı gün yürürlüğe girer ve aynı süre içinde uygulanır.

İşbu Protokol Türkçe, İsveç'ce ve İngilizce olarak ve her üç dilde de aynı ölçüde geçerli olmak üzere, üç kopya olarak hazırlanarak, ilgili hükümetlerce yetkili kılınan temsilciler tarafından 30 Haziran 1978 tarihinde Stokholm'da imza edilmiştir.